

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Historia 1a2

Tema: Barnarbete under industrialiseringen

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Olika historiska frågeställningar och förklaringar kring långsiktiga historiska förändringsprocesser i ett kronologiskt perspektiv som speglar både kontinuitet och förändring, till exempel befolkningsutveckling, statsbildning, jordbrukets utveckling och olika syn på människors värde, på makt och på könsmönster. Industrialisering och demokratisering under 1800- och 1900-talen i Sverige och globalt samt viktiga globala förändringsprocesser och händelser, till exempel migration, fredssträvanden, resursfördelning och ökat välstånd, internationellt samarbete, mänskliga rättigheter, jämställdhet, men också kolonialism, diktaturer, folkmord och konflikter.

Betygskriterium (E)

Eleven kan översiktligt redogöra för förändringsprocesser, händelser och personer under olika tidsperioder samt för olika tolkningar av dem. Dessutom kan eleven översiktligt redogöra för förloppen av förändringsprocesserna och händelserna samt deras orsaker och konsekvenser. Eleven ger exempel på några enskilda personer och förklarar översiktligt deras betydelse för olika skeenden. Eleven ger enkla exempel på, och förklarar översiktligt, samband mellan skeenden i det förflutna och förhållanden i nutiden.

[Gy11, Historia 1a2]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till barnarbete (10 min)

- Ge en kort översikt av den industriella revolutionens inverkan på arbetslivet.
- Beskriv vad barnarbete var och i vilka sammanhang det förekom.
- Diskutera varför barnarbete blev utbrett under den perioden.
- Ställ frågor för att få eleverna att reflektera över ämnet.

2. Gruppdiskussion (15 min)

- Dela in eleverna i små grupper.

- Be dem diskutera medlemmarnas syn på barnarbete under industrialiseringen.
- Varje grupp ska sammanfatta sina huvudsakliga punkter.
- Samla in och presentera diskussionerna i helklass.

3. Källanalys (15 min)

- Introducera några primärkällor såsom brev eller artiklar om barnarbete.
- Låt eleverna analysera dessa källor i par.
- Diskutera deras fynd med klassen.
- Ställ frågor om hur källorna formar vår förståelse av barnarbete.

4. Avslutande reflektion (10 min)

- Avsluta lektionen med att sammanfatta vad eleverna lärt sig.
- Ställ frågor om hur de kan relatera detta till nutida frågor kring barnarbete.
- Be eleverna att tänka på differentierade perspektiv.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Industrialiseringen.** Eleverna ska förstå hur industrialiseringen förändrade samhället och arbetslivet.
- **Sociala frågor.** Belysning av sociala konsekvenser av industrialiseringen, inklusive barnarbete.
- **Lagstiftning.** Introducera lagar som kom till för att reglera barnarbete.
- **Primärkällor.** Betydelsen av att analysera och tolka historiska källmaterial.
- **Etiska perspektiv.** Hur samhällsvetenskapen och historien hanterar frågor om etik och mänskliga rättigheter.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Barnarbete	Arbete utfört av barn i inhemska och utländska industrier under svåra och ofta farliga förhållanden.	Ordet kommer från svenskans "barn" och "arbete".

Industrialisering	Övergången till industriellt samhälle från agrar ekonomi, kännetecknas av maskinbehandling.	Härstammar från latinets "industria", vilket betyder flit eller aktivitet.
Källkritik	Den metod som används för att bedöma och analysera källors trovärdighet och relevans.	Från latinets "criticus", vilket betyder att döma eller bedöma.

Diskussionsfrågor

- A. Vilka är de etiska implikationerna av barnarbete i dagens samhälle jämfört med under industrialiseringen?
- B. Hur kan vi använda historiska exempel på barnarbete för att påverka nutida policyer?
- C. Vad tycker ni behövs för att förhindra barnarbete idag?

Aktivitet

Eleverna delas in i grupper där varje grupp skapar ett affisch som belyser en aspekt av barnarbete under industrialiseringen. Varje affisch ska innehålla information om sociala, ekonomiska och humanitära aspekter, samt bilder som relaterar till innehållet. Eleverna får 30 minuter på sig att avsluta sin affisch och 10 minuter för att presentera sina resultat för klassen.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad visste du om barnarbete innan lektionen?	Eleverna skriver sina förkunskaper.
Vilken påverkan hade industrialiseringen på barnarbete?	Ökad efterfrågan på arbetskraft och utförande av arbete i farliga miljöer.
Vilka lagar har införts för att skydda barn?	Kortare arbetstider och krav på skolplikt för barn.
Nämn ett historiskt exempel på barnarbete.	Textilfabriker under 1800-talet.
Vad för sorts arbetsförhållanden var vanliga?	Tryck och långa arbetstider, ofta utan säkerhet.
Hur kan historien hjälpa oss förstå nutiden?	Genom att analysera orsaker och konsekvenser av barnarbete.
Rangordna viktiga aspekter av barnarbete.	Ekonomiskt behov, lagar, sociala normer.
Varför är det viktigt att studera dessa frågor idag?	För att förhindra återkommande mönster i samhällsutvecklingen.

Hemuppgift

Som en del av hemuppgiften ska eleverna skriva en reflekterande uppsats på 1-2 A4-sidor där de diskuterar insikterna från lektionen om barnarbete. De ska inkludera minst en källa i sin text och se till att knyta an till nutida frågor om barnarbete globalt.

Citat

"Barnarbete är en av de mest fruktansvärda formerna av våld mot mänskliga rättigheter." - Kofi Annan, 2001. Detta citat belyser den allvarliga naturen av barnarbete och dess påverkan på individer och samhällen, och den fortsatta kampen att skydda världen mest utsatta.

Uppföljning

Uppge ett av nyckelorden så utför jag det:

- □ Word - Skapar ett dokument.
- □ PPT - Skapar en PPT.
- ➡ Nästa - Tar fram ytterligare en lektion.
- □ Hemuppgift - Utvecklar en hemuppgift för lektionen.

Tags: [Lektion](#)